

KIRKEBLAD

FOR DOVER - ALLING - TULSTRUP SOGNE

18. ÅRGANG NR. 1

DECEMBER 2015

Skal religionen ud af det offentlige rum ?

Af
Karsten Iversen

Religionen skal ud af det offentlige rum. For få år siden var det et mantra, vi hørte fra mange sider, men det er faktisk gået modsat.

Når begivenheder og mennesker omtales i vores nyhedsmedier fortæller de ofte om det er kristne, muslimer eller anden tilhørsforhold til religionen,

selvom dette slet ikke er relevant i forhold til nyheden. Der er dog undtagelser – hvis en japaner omtales nævnes intet om religionen (men det er måske også lidt for svært at finde ud af).

Jeg er enig i, at religion er en privat sag, men det skal ikke være et tabu.

Vi vil gerne tale om det, som vi er optaget af, men det skal være i den rette sammenhæng. Jeg er optaget af politik, og derfor bli-

ver de aktuelle politiske forhold og synpunkter ofte vendt med dem jeg møder. For andre er det musik og kommende koncerter. De daglige forhold med arbejde, børn, forældre, venner og rejser taler vi med hinanden om, fordi det optager os, og vi har alle brug for at høre, hvad andre tænker.

Her brydes holdninger og vores opfattelse fortælles til andre, som en del af vores tanker og ønsker om livet – det er reelt vores eksistens, som hver dag skal leves og udfordres.

Her kan det materialistiske ikke alene bruges som grundlag for vores eksistens, og jeg går ud fra, at alle har en åndelig og følelsesmæssig side, der er vigtig for dem selv. Jeg kan næsten heller ikke forestille mig, at vi som mennesker ikke har et minimum af filosofiske overvejelser, og under dette er religionen betydningsfuld for mange mennesker.

Når religion har en betydning for dig eller mig, må den også komme til udtryk gennem samværet med andre. Det er med andre ord umuligt at tage ud af det offentlige rum.

Dette vil også være helt i modstrid med vores tradition i vores samfund. Vi har i vores samfund opnået en åndsfrihed både

på det åndelige område og på det verdslige område, hvor vi kan ytre os frit, men samtidig skal vi også tåle at blive modsagt. Åndsfriheden er for de fleste af os en selvfølgelighed, men andre steder i verden knægtes denne frihed. I Danmark blev denne frihed vundet ved Grundloven af 1849, og det er kun ca. 160 år siden.

Det er derfor min opfattelse, at det vil være i modstrid med vores frihed, når nogen taler om, at religionen skal ud af det offentlige rum. Det ville være en undertrykkelse af åndsfriheden på linje med nogle stater som ingen ønsker at blive sammenlignet med.

Med vores rettigheder til åndsfrihed tænker jeg, at vi må respektere den enkeltes egen religion, og selv om det er en privat sag, skal det ikke være et tabu, men derimod tanker, der både kan og skal udtrykkes. Til gengæld kan det blive modsagt.

Det er min opfattelse, at den åndsfrihed vi har i dag, er en konsekvens af en udvikling af den lutheranske kristendom og tankegang, som i Danmark blev igangsat ved reformationen i 1536.

I Danmark er Grundtvig en af de personer som har haft og stadig har stor betydning for vores ytrings- og åndsfrihed.

Så når vi i de kommende år fejrer 500-året for Martin Luthers opslag på kirkedøren i Wittenberg i 1517, er det ikke alene et religiøst anliggende, men også at det er blevet til din og min åndsfrihed i dag.

Martin Luther

HIMLEN I MINE FODSÅLER

*af sognepræst
Erik Bredmose*

Vi har tidligere i Kirkebladet (december 2014) fortalt om arbejdet med at skrive nogle nye bønner dels til brug både ved kirkens gudstjenester og i hjemmet. Vi lovede dengang også ind imellem at bringe eksempler på disse nye bønner.

Om man så kan lide de nye forsøg eller ej, det vil naturligvis i høj grad være op til den enkelte. Vi vil som altid gerne have kommentarer til det, vi bringer i Kirkebladet, og det gælder i høj grad også mht. disse nye bønner.

I dette nummer vil vi præsentere nogle eksempler fra den bønnebog, der udkom i 2011 "*Himlen i mine fodsåler*". Udgiverne kalder det "en bønnebog til hverdagsbrug. Det er almindelige bønner om almindelige dage med arbejde, undren, skrøbelighed, kamp og kærlighed"

I forordet hedder det:

"At bede er at række ud over sig selv. Det er at række ud mod Gud og det guddommelige, mod en virkelighed der er meget større end én selv. At

bede er at trække himlen ned over sit liv, så det bliver større, får mening og betydning.

Når vi beder og rækker ud, så ved vi aldrig, hvad der kan ske. Bønnen kan give ord til vores spørgen. Måske får vi flyttet på vores livsperspektiv. Måske løser en gåde sig. Måske får den, der beder trøst og mod... At bede er at insistere på, at Gud er den, han er: altid nærværende og altid bevægende i alt menneskelig liv. I arbejde, erotik, kamp, uro, død, skønhed. I almindelighed. ” Nedenfor bringes eksempler på bogens bønner.

NOK

Kære Gud
hvornår er jeg dygtig nok?
Hvornår er jeg udadvendt og fleksibel og interessant og handy og attraktiv og muskuløs nok?
Hvornår er jeg en god nok forælder
og hvornår er mine børn lovende nok?
Hvornår er mit hjem lækkert nok
og mit ægteskab rigtigt nok?
Hvornår har jeg oplevet nok så jeg ikke i min alderdom synes at jeg har spildt mit liv?
Hvornår har jeg været stræbsom nok
så jeg ikke senere plages

af tanker om
at jeg har spildt mine talenter?
Herre, befri mig!
Løft mit blik mod himlen
fyld mine øjne med dit lys
og lad din kærlighed
være mit svar

KIRKEDØREN

Jeg gik ud af en anden dør
end den jeg var gået ind ad
Let og glad
og måske lidt skør
”Gør døren høj”
gik jeg og nynnede
Nogen ville nok sige
at jeg var forrykt
Og netop forrykket
følte jeg mig
fra her og dertil
og alle de andre fornuftige love
Måske jeg foretrækker
udtrykket på tværs
eller vendt mod Gud
Jeg kom ind ad en dør
og ud af en anden
Alt var som det plejede,
ingenting havde forandret sig
og dog var det
som om alt var nyt
Tak for det

DU ER HIMLEN I MINE FODSÅLER

Fader, Søn og Ånd
dit navn er mere end et og tre
Du er den du er
og den som er er altid mere

end summen af alle tal
 Du er krop
 umulig at fæstne
 og samtidig ser jeg dig
 i min næstes hånd og øjne
 ja, jeg mærker dig i vinden
 Du er skovduen og fasanen
 den brændende tornebusk
 og frugtkassen fra Gaza
 du er mit surfbræt og mine
 fædres og mødres stok
 Du er himlen i mine fodsåler
 og den der giver jordskorpen
 det glatte lag
 Du er paradiset Hjejele
 og med din søn som kaptajn
 og med vind fra vest
 sejler vi af sted ud i din sø
 mod dit Himmelbjerg

BEDST MULIGT

Gud
 hjælp mig i dag
 så jeg gør mit arbejde bedst mu-
 ligt og ikke lettest muligt

NYT OM KONFIRMANDUNDERVISNINGEN

Endelig er der godt nyt at fortælle i forbindelse med konfirmandundervisningen. Efter et par år, hvor vi har følt os temmelig stedmoderligt behandlet, er der nu indgået et slags kompromis med Mølleskolen.

Vi har fået de traditionelle morgentimer fra uge 43 (efter efter-

årsferien) og frem til jul, og derpå eftermiddagstimer 13.15-15.15 fra uge 8 (efter vinterferien) og seks uger frem.

Vi har som sædvanlig to hold her i pastoratet, og de kommer til at gå hhv. tirsdag og onsdag.

Erik Bredmose

DEN TEOLOGISKE AFTENHØJSKOLE I TULSTRUP PRÆSTEGÅRD GRÆKENLAND

I Den teologiske Aftenhøjskole skal vi i den forestående vintersæson arbejde med Grækenland. Er der tilslutning til det, foretager vi også en sognerejse dertil – formentlig i september 2016.

Grækenland er andet og mere end et land i stor økonomisk krise.

Grækenland er antikken, Mykene, Epidauros, Delfi, Akropolis, Homer, Platon og Aristoteles, verdens første demokrati.

Grækenland er Paulus' rejser og breve. Paulus tog på to missionsrejser til Filippi, Thessaloniki, Korinth og Athen, og efterfølgende skrev han breve til de nye kristne menigheder, der etablerede sig i Grækenland.

Grækenland er den ortodokse

kirke og ikoner.

Grækenland er De svævende klostre i Meteora.

Grækenland byder på et stort landskab med bjerge og dale, oliven- og appelsintræer og meget mere.

Grækenland er naturligvis også nutid på godt og ondt.

Aftenhøjskolen finder sted i Tulstrup Præstegård, og møde-

tidspunktet er onsdag aften kl. 19.30 – måske bliver der også en hel lørdag engang i det nye år, hvor vi bl.a. spiser en frokost sammen.

Vi vil gøre os klogere på noget af alt det ovennævnte – og også se på den betydning det har haft for den verden, vi lever i nu.

Formen bliver en blanding af foredrag og oplæg.

ALLE INTERESSEREDE ER VELKOMNE!

Alle er meget velkomne til at være med i aftenhøjskolen uden at deltage i rejsen, mens man modsat skal have fulgt aftenhøjskolen for at deltage i rejsen. Denne regel kan fraviges, hvis der er gode grunde til det.

Vi mødes på en række onsdage i løbet af vinteren og foråret i Tulstrup præstegård.

Optakts- og introduktionsaften

blev afholdt sidst i oktober. Alle aftener annonceres i Ry Ugeavis.

Evt. spørgsmål kan rettes til
sognepræst Erik Bredmose
Tlf. 86 89 14 17
EBS@KM.DK

Bøger:

*Claus Friisberg: Grækenland i oldtiden, Forlaget Ålørke
(billigst vist nok på william-dam.dk til kr. 229,20 + 15,00 i forsendelse)*

Hvad sker der i sogn, kirke og præstegård?

Hold dig orienteret

FÅ EN NYHEDS-E-MAIL

Det er helt uforpligtende og ganske gratis.

***Du skal blot give eller sende din e-mail adresse
til sognepræst Erik Bredmose
e-mail: ebs@km.dk***

HJÆLPEPRÆST MICHAEL SCHELDE
VENDER TILBAGE
EFTER EN LÆNGERE ORLOV

Gennem længere tid har jeg ikke haft mulighed for at holde gudstjenester i Tulstrup, Alling og Dover kirker grundet min hustru Kirsten Blichers sygdom.

En aggressiv Parkinson gennem mere end 10 år accelererede fra 2011 og frem. I maj måned i år afgik min hustru ved døden, og

i den forbindelse vil jeg gerne takke sognepræst Erik Bredmose for at forestå begravelsen. Det blev en smuk dag.

Et så stort tab efterlader selv-sagt et stort savn såvel for mine tre børn som mig.

Jeg har i perioden haft stor glæde af at være tilknyttet Tulstrup, Alling og Dover kirker netop med baggrund i mine livsvilkår. Derfor glæder jeg mig også til langsomt at begynde igen i de tre sogne her hen over efteråret og vinteren.

Michael Schelde

September udgaven af Sogne- og Kirkeblad måtte vi desværre lade udgå pga. sygdom. Nu er vi klar igen med december udgaven 2015.

Vi ønsker alle en glædelig adventstid og god jul.

Kirsten Lund, Redaktionen.

DET SKER

Tulstrup præstegård

ADVENTSMØDE

Fredag d. 27. november kl. 14.00

Carsten Marvig

Sognepræst i Storrिंग og Stjær

"Livet i alvor og munterhed"

Med udgangspunkt i muntre
og mere alvorlige
citater fra Storm P til Jesus,
og mange derimellem, fortæller
Carsten Marvig om
det forunderlige menneskeliv.

Kaffebord, fællessang mv.

Kirkebil kan benyttes

Alle er velkomne!

TEOLOGISK

AFTENHØJSKOLE

Onsdag d. 6. januar kl. 19.30

Poul Pedersen, Professor i
klassiske studier, Syddansk
Universitet i Odense

**"Kunst og arkitektur i det an-
tikke Grækenland"**

Onsdag d. 20. januar kl. 19.30

Ivar Gjørup, cand.mag. tegner
og forfatter, Aarhus

**"Folk og fæ i det gamle Græ-
kenland" - Athen i årene 450
til 400 f.Kr."**

Onsdag d. 10. feb. kl. 19.30

Anders-Christian Jacobsen,
Professor, dr.theol., Aarhus

**"Kristendommens rødder i
Hellenismen og det antikke
Grækenland"**

SOGNEMØDER

Torsdag d. 7. januar kl. 14.00

Søster Marie, Jesu Små Søstre, Øm

**"Et enkelt liv i bøn, fællesskab
og venskab"**

- noget om klosterlivet i Øm
anno 2015

Torsdag d. 4. feb. kl. 14.00

Johs. Wienberg-Larsen

"Præsten og Vandrehjemmet"

Lokalhistoriske ord og billeder

Torsdag d. 3. marts kl. 14.00

Else Marie Karlsen, Svejstrup

**Med Folkekirkens Nødhjælp
i Uganda**

Else Marie Karlsen blev for et
par år siden udvalgt til at besø-
ge Uganda, hvor Folkekirkens
Nødhjælp driver hjælpearbejde
Vi får ord og billeder fra Ugan-
da

Kaffe og brød: kr. 20,-

Alle er velkomne!

DET SKER

Dover kirkehus

Historiegruppen
Tirsdag d. 19. jan. kl. 19.00
 med fortsættelse af filmserien
 ”Dem ude i den østre ende”

Foredrag
Mandag d. 8. feb. kl 19.00
 med Ib Madsen om De vestjyske rakkere.

Alling kirke

Nytårgudstjeneste
Nytårsaftens dag d. 31. dec.
kl. 11.
 Efter gudstjenesten serveres
 champagne og kransekage.

Dover kirke

Adventskoncert
Søndag d. 29. nov. kl 16.00
 med Vokalensemblen GAIA.

Julekoncert
Mandag d. 7. dec. kl 19.00
 med Skanderborg Musikskole.

Kyndelmissegudstjeneste
Torsdag d. 28. jan. kl 17.30
 med efterfølgende fællesspisning i Kirkehuset.

Tulstrup kirke

JULEKONCERT
Tirsdag d. 8. december kl. 19.30
 med ”Knudsøkoret”,
 under ledelse af Lisbeth Sangill.

Tekstet gudstjeneste
Søndag d. 7. februar kl. 10.30
 med Søren Skov Johansen
 og Erik Bredmose

KIRKEBIL

Kirkebil kan gratis
rekvireres
til gudstjenester
i pastoratets 3 kirker
ved henvendelse
dagen før til:

Skanderborg Taxa
Tlf. 86 51 00 00

DOVER-ALLING-TULSTRUP SOGNE

Sognepræst:

Erik Bredmose Simonsen,
Præstebakken 11, 8680 Ry.
Tlf. 86 89 14 17
e-mail: ebs@km.dk

Fælles kirkekontor for kirkerne i Ry-området

Kirkeseekretær
Mette Lai
Tlf. 86 89 13 50
e-mail: Metla@km.dk
Åbningstider:
mandag - tirsdag - onsdag: kl. 9-12
torsdag: kl. 16-18

Organist:

Tyt Kirkeby,
tlf.: 86 89 19 20

Kirkesanger:

Anders Bloch,
tlf.: 28 51 30 58

KIRKEBLADSREDAKTIONEN

Kirsten Lund, (ansv.), Tulstrup,
tlf.: 86 89 09 19 / 28 39 00 42
e-mail: kirsten.lund@fiberpost.dk

Erna Andersen, Dover
tlf.: 86 57 72 06
e-mail: es.skovgaard@gmail.com

Karsten Iversen, Alling
tlf.: 27 15 47 67 - e-mail:
karsteniversen@hotmail.com

Kirkebladet udkommer 4 gange
årligt: marts- juni - sept.- dec.
Tryk: Kamark Grafisk A/S
tlf. 87 224472

GUDSTJENESTER

	DOVER	ALLING	TULSTRUP
29. nov. - 1. søndag i advent	10.30	14.00	
6. dec. - 2. søndag i advent	9.30		11.00
13. dec. - 3. søndag i advent		9.30 Jesper Hanneslund	
20. dec. - 4. søndag i advent	10.30		14.00
24. dec. - Juleaften	16.00	14.45	13.30
25. dec. - Juledag	Se Tulstrup	Se Tulstrup	10.30 Fælles for Dover-Alling- Tulstrup
26. dec. - 2. juledag	10.30 Michael Schelde	Se Dover	Se Dover
31. dec. - Nytårsaften	Se Alling	11.00 Fælles for Dover-Alling- Tulstrup	Se Alling
3. jan. - Helligtrekongers søndag	9.30		11.00
10. jan. - 1. søndag efter helligtrekonger	10.30 Årsmøde efter gudstjenesten		
17. jan. - Sidste søndag efter helligtrekonger		10.30	
24. jan. - Septuagesima	9.30		11.00
28. jan. - Kyndelmisse- gudstjeneste	17.30 Fællesspisning		
31. jan - Seksagesima		9.30 Dorthe G. Larsen	
7. feb. - Fastelavn			10.30 Tekstet gudstje- neste med Søren Skov Johansen/ Erik Bredmose
14. feb. - 1. søndag i fasten	11.00	9.30	
21. feb. - 2. søndag i fasten		11.00	9.30
28. feb. - 3. søndag i fasten	9.30 Jesper Hanneslund		